

A  ı k k a r a

Hayâtlı, kayalı, hakka dayalı dergi

↻ Şair Eşref ↻ Tacettin Şimşek ↻ M. Nihat Malkoç
↻ Halit Yıldırım ↻ Metin Mert ↻ Mustafa Doğan
↻ Mehmet Pektaş ↻ Salih Özel (Enverî) ↻ Hikmet Özdemir
↻ Kadir Köse ↻ Zekeriya Çakabey ↻ İzzet Gayretli
↻ Hacı Musa Tuncer ↻ Osman Gazi Turaç

50. Sayı Nisan 2022

❖ Şair Eşref

Rüya (Muhammes)

Musibetten, belâdan ibret aldık yâ Resûlallah!
Uyandık şimdi, evvel hâba daldık yâ Resûlallah!
Aceb dergâh-ı Hak'tan biz ne çaldık yâ Resûlallah!
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık yâ Resûlallah!

Hasan, Ahmet, Zeki Bey hangi derde müptelâ oldu
Sokaklarda mürettep hangi kâtiler belâ buldu?
Nasıl ellerde İstanbul muhî-i Kerbelâ oldu.
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Vatan zaten teverrüm etti, mikropla musâb oldu,
Otuz üç yıl dayandı zulme, üç yılda harâb oldu,
Umardık başka biz, bir başka türlü inkılâb oldu,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Anıldıkça adı hürriyyetin gülmekte istibdâd,
Demek ki hâl-i hazır vakt-i istibdâddan berbâd,
Şefaât isterim herkesle sizden de ber-mu'tâd,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Denizden top, semâdan bombalar yağdırmada düşmen
Semâyâ intikâl etti demek meydân-ı harb yerden,
Utanmazlar nasıl kavga eder hâlâ, diyor sen, ben,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Miting akd ettiler mi içlerinde hiç ökü z kalmaz,
Eğer harbe sala dense içinde yüzde yüz kalmaz,
Veba gelse götürse bunları, böyle pürüz kalmaz,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Utanmaz birbirinden hepsi bir gün yalan söyler,
Biraz namuslular gizli, edepsizler ayân söyler,
Eğer varsa lüzûmu sâhiden bunda, cihân söyler,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Yazık, mahkûmu oldu memleket birkaç kopuk şahsın
Neden mağlûbu kaldık çend kadar benzi uçuk şahsın
Nasıl olduk esiri üç buçuk yıl üç buçuk şahsın,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Nasıl bilmem Halil Bey dâhiliye nazırı oldu,
O bedbahtın zamanında çiçekler açmadan soldu,
Bugün Divan-ı Ali'den bu da farz et ki kurtuldu,
Meded kıl, biz nasıl ellerde kaldık, yâ Resûlallah!
Bugünlerde bunaldıkça bunaldık, yâ Resûlallah!

Bu muhammes, Meşrutiyet devrinde "İttihat ve Terakki Fırkasının tutumunu yermek için yazılmıştır.

A ç ı k k a r a

Hayâlî Kayalî Hakka Dayalî Dergi

Yapımcı ❖ *Tayyib Atmaca* **Yönetmen** ❖ *Mehmet Pektaş*

Set Amiri ❖ *Halit Yıldırım* **Afiş** ❖ *Yasin Mortaş*

Muhabbet Adresi: *Onikişubat Belediyesi Kültür Müdürlüğü Kahramanmaraş*

0535 391 92 50 Dükkan *www.acikara.com* e-mektup: *acikaradergi@gmail.com*

50. Sayı Nisan 2022 ISSN-0106417 (edergi)

• Tacettin Şimşek

Nazım'ın Kırkıncı Aşkı

“Kutsi be, bu akşam Erenköy’e gidelim mi?”

Kutsi isteksiz.

“Otur oturduğun yerde, Nâzım. Ne işimiz var köşkte...”

Nâzım heyecanlı.

“Herkes orada... Şairler, hanendeler, sazenderler...”

Kutsi tedirgin.

“Beni açmıyor oralar, biliyorsun. Sen git istersen.”

Nâzım ısrarlı.

“Yahu, anlasana, Nihal Hanım'ın halasının köşküne gidiyoruz.”

Ahmet Kutsi'nin gözlerinde bir ışık yanıp sönmüyor.

“Yok yok, yine de gelmeyeyim. Sen yalnız git! Tam sana göredir o mekânlar...”

“Hadi ya, diyor Nâzım, hatırım için.”

“Peki, diyor Ahmet Kutsi. Gelirim ama bir kenarda otururum.”

“Tamam tamam, diyor Nâzım. Gel de bir kenarda otur.”

Kutsi gönülsüz çünkü Şükûfe Nihal'e vurdur. Ama yaklaşmak ne mümkün! Uzaktan uzağa... “O Gece” diye bir şiir yazıp göndermiştir Şükûfe Nihal'e. Şiirde hayalî bir buluşmayı anlatmıştır:

*Ayın ışığıydı yerde maşlahı,
Saçının ruhumda kaldı siyahı,
Böyle bir gecenin yoktur sabahı,
O gece bir bütün ömür, bir düştü.*

Ne olmuştur peki? Şiir aynen iade edilmiştir. Ahmet Kutsi almıştır boyunun ölçüsünü.

Dünyalar güzeldir Şükûfe Nihal. Şairdir, yazardır, Türkiye'nin üniversite mezunu ilk kadın coğrafya öğretmenidir. Öyle uzun boylu falan değildir. Kaprisli denecek kadar öz güvenlidir. Dünyaya metelik vermeyen bir hâli vardır. Zariftir, ba-

kımlıdır, şıktır. Âşığı çoktur. Hepsini burada sayıp dökmenin imkânı yoktur. (Biz Halide Nusret'in kardeşi İsmet Kür'ün yalancısıyız. İnanmayan “Yarısı Roman”ı okusun.)

Yolda Nâzım, niyetini açıyor Kutsi'ye. Şükûfe Nihal'e arkadaşlık teklif edecektir.

Köşke varınca Ahmet Kutsi'yle iddiaya giriyor. “Kazanırsan İskender ısmarlarım, diyor Ahmet Kutsi.”

Nâzım her zamanki gibi tipik manken yürüyüşüyle gidip Şükûfe Nihal'in karşısında duruyor. Mahsusçuktan iki kere öksürüyor. Amacı Şükûfe'nin dikkatini çekmek.

“Merhaba, Nihal Hanımefendi, diyor, ben ünlü şair Nâzım.”

Şükûfe, Nâzım'a çeyrek bir bakış atıp dönüyor, Halide Nusret'le konuşmaya devam ediyor:

“Haklısın şekerim, diyor, kitabın adını keşke Şile Yolları koymasaydım. Geçenlerde bir arkadaş iletmiş. Şile bezinin nasıl dokunduğunu güzel anlatmışsınız, diyor. Şiir kitabında şile bezinin ne işi var, kuzum?”

Salonun ortasında bir süre özel halk otobüsünü bekleyen Nâzım şoka giriyor. İlk defa karşılaştığı bir durum bu. Hazmedemiyor tabii. Adamda bir öz güven var: Everest. E haksız da sayılmaz hani. Boy dersin boy! Yakışıklılık dersin o kadar olur. Gözler renkli. Üstüne üstlük bir de sarışın. Allah vergisi bir Adonis heykeli. Yer tanrıçası Persefon'dan sonra güzellik tanrıçası Afrodit de ona âşık olmuştu. Allah sonunu benzetmesin.

Nâzım narsist bir adam. Öyle olmasa kendisi için “O mavi gözlü bir devdi” der mi?

Sarışınlık, yakışıklılık, boy bos, renkli göz, kalıtsal tabii. Adamın anne tarafından büyük dedelerinden biri aslen Alman, diğeri Polonyalı. İki de çocukken İstanbul'a gelmiş ve tabii Müslüman olmuşlar.

Bizde malum, yabancıya benziyorsan akarlar sana. Nâzım'ın etrafında da kadınlar pervane.

“Bana bir baksa, bir merhaba dese, hele bir de şiir okusa...” havalarındalar. Kırılıp dökülecekler, eriyip bitecekler. Nâzım da hâliyle alışmış buna. Her kadından aynı ilgiyi bekliyor. Kırkıncı aşk dedik; fazlası var, eksigi yok. Nâzım bu. Ayran gönüllü kerata.

Nasılmış? Her kuşun eti yenmezmiş, değil mi Nâzımcığım? Çantada keklik diye bir şey yokmuş.

Nâzım dönünce Ahmet Kutsi'nin gevrek gülüşüne tosluyor.

“Gülme Kutsi, diyor önce. Yakından bakınca o kadar da güzel değilmiş.”

“Tabii tabii, diyor Kutsi. Uzanamayınca kedi ciğer için, tilki de üzüm için öyle demişti.”

“Sus, Kutsi, sus, diyor ardından. Çok kötüyüm.”

Peçeteye, Halide Nusret'in söylediğine göre “delişmen” bir el yazısıyla şu cümleleri karalıyor: “Ben sizin için çıldırıyorum, siz bana aldırış bile etmiyorsunuz.”

Notu Şükûfe Nihal'e vermesi için Halide Nusret'in eline tutuşturuyor, “Ablacığım, sana zahmet,” diyerek.

“Ablacığım” derken biraz ayıp ediyor galiba. Aralarında hepi topu bir yaş var.

“Nâzım, Nâzım, diyor Halide Nusret gülererek. Küçül de el çantama gir!”

Nâzım özür üstüne özür diliyor.

“Feleşimi şaşkırdım, diyor. Affedin beni.”

“Neyse affettim, diyor Halide Nusret.”

Şükûfe Nihal, eline Halide Nusret'in tutuşturduğu dörde katlanmış peçeteyi açıp içindeki notu okuyor. Tek kelime etmeden Halide Nusret'e geri veriyor. Yüzünde alaycı bir gülümseme.

Halide Nusret, elli yıl sonra bu olayı “Bir Devrin Romanı” adlı kitabında (isim vermeden) yazacak. Seksen yıl sonra da Soner Yalçın köşesine taşıyacak.

Nâzım, kırkıncı aşkıdan eli boş dönüyor, kös kös uzaklaşıyor. Nihal'in reddettiği elli yedinci kişi oluyor ve bu, Nâzım'ın çok ağırına gidiyor. Kutsi'yi orada unutup köşkten ayrılıyor.

Eve gidip “Bir Ayrılış Hikâyesi” adlı şiirini yazıyor. Şükûfe Nihal'le sevgili olmuşlar da ayrılmışlar gibi hayali bir aşkı anlatıyor. Olayı olduğu gibi yazmak işine gelmiyor. O zaman şiir değil, hikâye olur diye düşünüyor. Sonra el âlem “Vay Nâzım, sen de mi?” demez mi?

Erkek kadına dedi ki:

-Seni seviyorum,

ama nasıl?

avuçlarımda camdan bir parça gibi kalbimi sıkıp

parmaklarımı kanatarak

kırasıya

çıldırasıya...

Erkek kadına dedi ki:

-Seni seviyorum,

ama nasıl?

kilometrelerce derin, kilometrelerce dümdüz,

yüzde yüz, yüzde bin beş yüz

yüzde hudutsuz kere yüz

Kadın erkeğe dedi ki:

-Baktım,

dudağımla, yüreğimle, kafamla;

severek, korkarak, eğilerek,

dudağına, yüreğine, kafana.

Şimdi ne söylüyorsam

karanlıkta bir fısıltı gibi sen öğrettin bana...

Ve artık

biliyorum:

Toprağın

yüzü güneşli bir ana gibi

en son, en güzel çocuğunu emzirdiğini...

Fakat neyleyim

saçlarım dolanmış

ölmekte olanın parmaklarına

başımı kurtarmam kabil değil!

Sen yürümelisin,

yeni doğan çocuğun

gözlerine bakarak...

Sen

yürümelisin

beni bırakarak...

Kadın sustu.

Sarıldılar.

Bir kitap düştü yere...

Kapandı bir pencere...

Ayrıldılar.

Bu şairler var ya, gerçekten yalancılar. Fuzulî boşuna “Aldanma ki şair sözü elbette yalandır.” dememiş.

• M. Nihat Malkoç

Ramazan'da Kapalıyız

İçip içip sızanlara,
Haksız yere kızanlara,
Yalan yanlış yazanlara,
Yoldan çıkıp azanlara,
Düzenimi bozanlara,
Hakka mezar kazanlara,
İdrak körü sazanlara,
Ramazanda kapalıyız...

Yetimi itip kakana,
Kibirle üstten bakana,
Hayırdan şerre akana,
Kulun canını yakana,
Haksızca üste çıkana,
Leş gibi alkol kokana,
Mazluma kurşun sıkana,
Ramazanda kapalıyız...

Kimsesizi ezenlere,
Üryan üryan gezenlere,
Uçkurunu çözenlere,
Haramlarda yüzenlere,
Bizi üstten süzenlere,
Yetimleri üzenlere,
Hakk'tan uzak düzenlere
Ramazanda kapalıyız...

Kurusıki atanlara,
Günahlarda batanlara,
Garibana çatanlara,
İrkçılığı tutanlara,
Dostlarını satanlara,
Çamurlara yatanlara,
Sözlerini yutanlara,
Ramazanda kapalıyız...

Bir koyup iki alana,
Devleti soyup çalana,
Vurguna, ranta, talana,
Etrafa korku salana,
Küfre, yalana, dolana,
Hak yoldan geri kalana,
Vaktinden erken solana,
Ramazanda kapalıyız...

Kim ki zalime yarana,
O, fitne sokar arana,
Huzura pusu kurana,
Güçsüze sille vurana,
Haklıya hesap sorana,
İnananları yorana,
Hakk'ın önünde durana,
Ramazanda kapalıyız...

Zor görüp de kaçanlara,
Halka zehir saçanlara,
Gece gündüz içenlere,
Kendisinden geçenlere,
Kötülüğü seçenlere,
Ayrık otu biçenlere,
Hakikatten göçenlere,
Ramazanda kapalıyız...

Büyüğünü saymayana,
Doğruları yaymayana,
Hakikate uymayana,
Gerçekleri duymayana,
Bize katkı koymayana,
Yiyip yiyip doymayana,
Kem gözleri oymayana,
Ramazanda kapalıyız...

Sözde masum yalanlara,
Payımızı alanlara,
Namazından çalanlara,
Arkamızda kalanlara,
Küfür kokan planlara,
Falanlara, filanlara,
Zehir saçan yılanlara,
Ramazanda kapalıyız...

Büyüğünü bilmeyene,
Yüzümüze gülmeyene,
Gözyaşını silmeyene,
Dar vakitte gelmeyene,
Hakk'tan destur almayana
Azığını bölmeyene,
Allah için ölmeyene,
Ramazanda kapalıyız...

❖ Halit Yıldırım

Muhtar Bekir

Sene elliydi sanırım. O sene Menderes, Hicaz'a hacca gitmeyi serbest bırakmıştı. Bizim köyden de beş kişi hacca gidecekti. Hacca gidecekler arasında bizim Fakıoğlu'nun Ali Ağa da vardı. Biz de Ali Ağa'yı uğurlamak için odasına gitmiştik. Oda tıklım tıklımdı. O sırada bizim Müzevir Mehmet kaba kaba soluyarak içeri girdi ve Fakıoğlu'nun Ali'ye:

“Dayıoğlu senin Bekir ile Gödek Osman'ın Faik bizim bostanları yolmuşlar. Hiç olacak iş mi?” demez mi?

Fakıoğlu'nun Ali, huysuz ve aksi bir adamdı. Birden yüzü düştü.

“Vay kanı altına akasıca!” diye kükredi. Eğer misafirler olmasa atına atlacağı gibi Düdükük Yaylasına çıkıp Bekir'i ezecek sanki.

Bu sırada Fakıoğlu'nun dayısının oğlu olan Hasan Ağa ayağa fırladı. Müzevir Mehmet'in yakasını tuttu.

“Olmadı Mehmet, olmadı! Ulan alçak şimdi müzevirliğin sırası mı? Adam hacca gidecek sen iki bostanın davasına taa buraya geldin. Utanmaz herif, cahil çocuk bir bostanı yoldu diye senin şu yaptığın oldu mu? Unuttun her halde onun bunun bağını bahçesini yolduğun günleri. Olmayan senin pintiliğin, defol şuradan!” dedi. Adamı yaka paça odadan dışarı attı. Biz de kızmıştık, bu günde olacak şey mi diye.

Neyse Ali Ağa'yı ve diğer dört hacı adayını Seyit Ağa'nın kamyona bindirip Ankara'ya yolcu ettik. Hacılar Ankara'dan uçak ile gidecekti.

Üç ay sonra bir de duyduk ki bizim hacılar dönmüş. Köyde âdetâ bir bayram havası vardı. Ziyafetler verildi. Zemzem içmek, hurma yemek için sıraya girmiştik. Sağ olsun onlar da her birimize takke, tespih, yüzük getirmişler. Oraları gözyaşları içinde anlatıyorlar, bizler de gözyaşları içinde özlemlerle dinliyorduk. Allah bize de nasip etse diye dualar ediyorduk. Tabii Menderes'e duanın biri bin... Zira Arapları “Türkler gâvur oldu, onun için hacca gelmiyorlar.” diye kandırmışlar. Bizim hacıları görünce onlar da şaşırılmışlar, Osmanlı'nın evlatları gâvur olmaz, diye bizim hacılara sarılıp ağlaşmışlar.

Hacı ziyaret işleri bitmiş, işimize gücümüze dönmüştük. Öküzlerle tarla sürüyorduk. O sırada

benim sabanın burnu kırıldı. Baktım ileri tarlada bizim Fakıoğlu'nun Hacı Ali ile oğlu Bekir çift sürüyorlar. Onların yanına gideyim de belki yardım ederler diye düşündüm.

Tarlaya doğru yürüdüm. Bir de ne göreyim. Abidin öküzlerin başından çekiyor, saban elinde Bekir de çift sürmeye çalışıyor ama sabana gücü yetmiyor. Bizim Hacı da eline almış övendireyi ha bire Bekir'e dürtüp:

“Nasıl, Mehmet Çavuş'un bostanları yolarken iyiydi değil mi? Bak bir kötene gücün yetmiyor.” diye homurdanıp duruyordu.

Adam hacca gidip gelmiş ama hâlâ bu işi unutmamıştı. Canım sıkıldı. Selam verdikten sonra:

“Yahu Hacı bu yaptığın doğru mu?” der demez bizim Bekir köteni bıraktığı gibi kaçtı.

Hacı Ali peşinden:

“Sana bunu sorarım, kaç nereye kaçacaksan. Tilkinin dönüp dolaşacağı kürkçü tükeni.” diye bağırdı ama duyan kim?

Hacı Ali bu defa bana:

“Eee İrfani Efendi, madem yaptığım yanlış. Buyur o zaman sen geç sabanın ardına.”

Neyse uzun etmeyelim o gün akşama kadar çifti sürdük. Benim sabanın burnunu da burunladık.

Aradan birkaç sene geçince Bekir askere gitti. İki buçuk sene askerlik yapıp köye geldi. Askerliğini jandarma çavuşu olarak Erzurum'da yapmış. Babasına bir de at aldırılmış. Altında at ile Hınıs, Tortum, Horasan, Hasankale, Oltu gezmiş durmuş.

O gün köy meydanında oturuyorduk. Gençler askerlik hatıralarını anlatıyordu. O sırada 60 inkılabı olmuş, Menderes'i asmışlardı. Biz otururken askeri bir cip gelip önümüzde durdu. Gelen hem kaymakam vekili hem de askerlik şube başkanı Yüzbaşı Cezmi Efendi idi.

Yüzbaşı efendi bir adamdı. Hepimizi selamladı. Cipi gören de gelince bayağı bir kalabalık olmuştu. Bu sırada azalar da koşarak geldi. Nahiye Müdürü berberdeymiş. O da duyunca hemen geldi. Yüzbaşı, Nahiye Müdürü'ne:

“Bu sizin muhtarı ikidir çağırıyorum, yanıma gelmiyor. Ben sana onu bana gönder demedim mi Müdür?” dedi.

Müdür kızardı, bozardı.

“Vallahi Yüzbaşı'm aha da köylü şahit, adam bir aydır burada yok. Ankara'ya çalışmaya gitmiş. Mührü de azasına vermiş. Aza burada. Haber saldı bir giden ile ama henüz bir haber alamadım.”

Yüzbaşı bu izahattan sonra biraz sakinledi.

“Ya öyle demek! Madem köyde çarkını çevirecek gücü yok, ne diye muhtar olmuş? Böyle şey olur mu? Köyünün başında durmayan adamdan muhtar olmaz. Onu azlettim. Aza, ver mührü!”

Muhtarın azası Kör Ahmet'in Ramazan, hemen cebinden mührü çıkarıp Yüzbaşı'ya verdi.

Hepimiz şimdi ne olacak diye merakla bekliyorduk. Yüzbaşı kalabalığı şöyle bir süzdü. Kalabalığın ucundaki gençlere doğru yürüdü ve bir komut verdi.

“Askerliğini yapanlar bir adım öne çıksın!”

Gençlerin çoğu askerliğini yapmıştı. Üçü hariç orada bulunan yedi sekiz genç ileri çıktı.

Yüzbaşı tekrar onları süzdü. Sonra:

“Askerde jandarma olanlar ileri çıksın.” dedi.

Bu defa dört genç ileri çıktı. Yüzbaşı:

“Tamam, jandarma çavuş olanlar ileri çıksın.” deyince bu defa iki genç kaldı.

Yüzbaşı bu kez bize döndü.

“Ağalar, bana genç ve cevval adamlar lazım. Bu iki gençten birisini muhtar olarak seçin. Ben de mührü ona vereceğim. Bir itirazı olan var mı?”

O sırada Sağırın Hüseyin Çavuş ileri çıktı:

“Yüzbaşı'm, eğer bu iki gençten Celal'i seçersen bu çocuğun bir variyeti yoktur. O da iki gün sonra yorganını sırtına vurup Ankara'ya gider. Amma Bekir'i seçersen o bir yere gidemez. Lakin onun babası huysuz bir adamdır. O da çocuğa dirlik vermez. Biz de baba sözü hükümet sözü gibidir. Bence sen bu çocuğu babasından iste. Sonuçta bu çocuk da babasının eline bakacak.” dedi.

Yüzbaşı'nın niyeti belli olunca Bekir:

“Yüzbaşım, Hüseyin emmim doğru söyler. Babam benim muhtar olduğumu duyarsa beni eve koymaz. Sen bilirsin beni de bu işten affet.” diye yalvarmaya başladı.

Yüzbaşı sert bir şekilde:

“Sen kimin oğlusun?” diye sordu.

Osman:

“Fakıların Hacı Ali'nin oğluyum.” deyince Yüzbaşı'nın gözlerinin içi güldü.

“Sen Bekir değil misin? Bu iş oldu. Babam beni kıramaz. Haydi düş önüme. Müdür, yanına Hüseyin Ağa ile birlikte hatırı sayılır üç kişi daha al.

Hep beraber Fakıoğlu'na gidiyoruz.” dedi.

Nahiye Müdürü, Sağırın Hüseyin'i, Ali Ağanın Hasan'ı ve beni de işaret edince hep beraber Fakıoğlu'nun odaya doğru yürümeye başladık. Fakıoğlu bizi kapıda karşıladı. Hemen Bekir'e:

“Çabuk bir toklu kesip kebab edin. Eve haber ver sofraya hazırlasınlar.” diye emri verdi.

Bekir koşarak eve gitti. Biz odaya çekildik. Hoş beşten sonra Yüzbaşı:

“Bak Hacı Ağa seni çok severim. Sen de bizi seversin. Allah razı olsun hanen de, odan da devlet hizmetinden bir an geri durmaz. Hatırın yanımızda çok büyüktür. Sizin sülaleniz bu havalide teke gelir. Şimdi devlet senden bir fedakârlık ister.” dedi.

Fakıoğlu şaşırılmıştı. Bizi tek tek süzdükten sonra:

“Hayırdır Kumandan Bey, devletimizin benden isteği nedir? Seferberlik mi var? Devlet için kelle-miz kurban olsun.”

Yüzbaşı:

“Ben senin böyle diyeceğini biliyorum Hacı'm. Senden oğlun Bekir'i köy muhtarlığı için istiyorum. Sizin muhtar ikide bir köyü bırakıp sağa sola gidiyor. Bu köy, büyük bir köy. Bir nahiye merkezi. Buranın ihtiyacı çok. Biliyorsunuz Varinli valimiz titiz ve çalışkan adam. Bu köyde yeni bir okul yapılmasını emretti. Ayrıca Çorum yolundaki Darlık deresi üzerine bir köprü yapılacak. Ama ortada bir muhtar yok. Bu işler imece ile yapılacak. Bir muhtar lazım. Genç ve dinamik olmalı. O yüzden askerliğini jandarma çavuşu olarak yapmış oğlun Bekir bu iş için gayet uygun. Köylüler de istiyor.”

Hacı Ali'nin yüzü birden düşmüş renkten renge girmişti.

“Kumandan Bey canımı iste vereyim. Ama bizi köycülük işine bulaştırma. Aha dayımın oğlu Hasan bir muhtarlık yaptı. On iki sene köy davası yüzünden pisipisine mapus yattı. Umumi af ile yeni çıktı. Ben köycülük işlerine girmek istemem.”

Yüzbaşı kararlıydı.

“Hasan Ağa'nın başına gelenler binde bir olacak hadiselerden. Onun için çok üzgünüm. Olay çarpıtılmış. İnan benim zamanımda olsaydı onu suçsuz yere içerde yatırtmazdım. Asıl suçlu ortada gezerken bu Allah'tan reva mı? Ancak bazen kaderin önüne geçemezsin Hacı'm, Allah onun ecrini ona göre verir. Şimdi sen bu işi kabul edeceksin. Sana söz veriyorum umumi seçimler olunca onu bırakacağım. Kim oluyorsa olsun. Zaten Paşa, yönetimi

bir sene bilemedin bir buçuk sene sonra sivile teslim edecek.”

Fakıoğlu çaresiz kabul etmek zorunda kalmıştı. Biz konuşana kadar yemek de hazırlanmış, Bekir bize iyice bir kuzu çevirmişti.

Bekir muhtarlığa hızlı başladı. Fatin’in Osman’ı bekçi yapmış, eski azalardan ikisinin yanı sıra bir de bizim Yusuf Ağa’nın oğlu Şükrü’yü yeni aza olarak yanına almıştı.

Köy meydanına bir okul yapılacaktı. Okul için Karakaya mevkiinden taş getiriliyordu. Bekir, imece usulüyle bayağı bir taş getirtmişti.

Biz taş işiyle uğraşırken vefat eden eski karakol çavuşunun dul karısı hakkında dedikodular çıkmaya başlamıştı. Kadın kocası öleli aylar geçtiği halde köyden gitmemişti. Köydeki bazı gençler ile gayrimeşru ilişki kurduğu konuşuluyordu. Hatta bu gençler birbirlerine düşüp kavga gürültü çıkınca köyün bir anda tadı kaçtı. Kavga artık silahlı çatışmaya dönmüş, gençlerden birisi diğerini yaralamıştı. Köy halkı tedirgin olunca Nahiye Müdürü izin alıp köyden kaçmış, iş bizim genç Muhtar Bekir’in sırtına kalmıştı.

Köylü, bu kadının köyden gönderilmesi için muhtara baskı yapmaya başlamıştı. Sonunda Muhtar Bekir, kadına bir mektup gönderdi.

Mektupta:

“Hakkınızda çıkan dedikodular yüzünden köy halkı sizden rahatsız olmuştur. Bundan dolayı üç gün içinde köyümüzü terk etmeniz önemle ihtar olunur. Aksi takdirde muhtarlık marifetiyle zorla köy dışına çıkarılacaksınız.

Muhtar Bekir Fakıoğlu / imza / mühür”

Bu ihtarnameyi alan kadın, doğruca vilayete gider ve direkt Vali Bey’in huzuruna çıkar. Muhtarın kendisini köyden kovduğunu, kocası öldüğü için bir müddet köyde kalması gerektiğini gözyaşları içinde anlatır. Vali bu olay karşısında şaşırır. Yanındakilere:

“Yahu bu nasıl bir köydür? Muhtarı köyden kaçır, vekâleten muhtar atanır. Gelen muhtar, ölen memurun karısını imzalı mühürlü ihtarname ile köyden kovar. Hemen yarın bu köye bizzat gidip olayı tetkik edeceğim.”

Ertesi günü bizler okul inşaatı için uğraşırken Vali Bey çıkıp geldi.

Arabadan iner inmez:

“Derhal bana muhtarı çağırın.” dedi.

Bir müddet sonra malum kadın gelip Vali Bey’in yanına dikildi. Az sonra da Muhtar Bekir koşarak geldi. Bu sırada yine meydan köy halkı ile dolmuştu.

Muhtar Bekir, Vali’ye kendisini takdim edince Vali:

“Ulan sen derebeyi misin de imzalı, mühürlü evrak düzenleyip bu dul kadını köyden kovuyorsun? Utanmaz herif, kendini padişah mı oldum sandın? Ben koca bir valiyim. Şehrin etrafına konan göçerleri yerinden oynatamıyorum, sen kimsin!” diye bağırıldı.

Muhtar kendisini savunacak oldu ama Vali buna fırsat vermedi. Başladı elindeki kâğıdı okumaya:

“Hakkınızda çıkan dedikodular yüzünden köy halkı sizden rahatsız olmuştur. Bundan dolayı üç gün içinde köyümüzü terk etmeniz önemle ihtar olunur. Aksi takdirde muhtarlık marifetiyle zorla köy dışına çıkarılacaksınız.

Muhtar Bekir Fakıoğlu / imza / mühür”

Bu sırada kalabalığın içinden Sağırların Hüseyin Ağa bağırıldı.

“Vali Bey, Vali Bey! Muhtar üç günü çok vermiş. Bu kadın fuhuş yapıyor, derhal köy hududu dışına çıkarılmalıdır. Gençler birbirini öldürecek. Geçen gün bu kadın için birbirlerine silah çektiler.”

Vali, neye uğradığını şaşırmıştı. Bu sırada kalabalık da Hüseyin Ağa’yı destekleyen bir şekilde bağırıp çağırmaya başladı. İşin rengi değişmişti. Vali yanındaki kadına döndü:

“Halkı duyuyor musun? Bana söylediklerin ile halkın söyledikleri aynı şey değil. Olaylar daha da büyümeden sen efendice burayı terk et.” diye kadını azarladı.

Kadın hiçbir şey diyemeden oradan ayrıldı. Vali bu defa Muhtar’a:

“Bu iş de halloldu. Beni şimdi okul inşaatına götür.” dedi.

Kalabalık ile birlikte okul inşaatına gidildi. Vali, ustaya:

“Bak usta, bu okul bu sene açılacak. Ona göre. Demedi deme.” dedi.

Peşinden de muhtara:

“Bak Muhtar, buradan sen sorumlusun. Bu okulun taşını kimseye vermeyeceksin. Taş taşıma işi devam edecek. Bu okul açılmazsa bu defa ben

de seni köyden çıkarırım.” dedi. Vali, daha sonra çekip gitti.

Aradan birkaç gün geçmişti. Şehir yolunda yapılacak köprü inşaatı da başlamıştı. Köye gelen Nafia Müdürü okul inşaatına gelip adamlarına kamyonlara taş yüklenmesini emretti. Bu sırada bekçi olan Fatin’in Osman:

“Bak Müdür Efendi buradan taş alamazsın. Muhtar duyarsa vallahi kavga çıkar.”

Müdür efelenerek:

“Muhtar kim oluyormuş? Gelsin de karşı çıksın bakalım. Nerde o, çağır gelsin.” diye bağırdı.

Bekçi Osman:

“Bak Müdür Bey, bizim muhtar başka muhtarlara benzemez. Şimdi berberde tıraş oluyor. Sen iyisi mi buradan uza.” dedi ama dinleyen kim? Müdür hâlâ:

“Git, çağır gelsin muhtarı.” diyordu.

Bekçi Osman baktı ki olmuyor, çaresiz dönüp muhtarı çağırmaya gitti. Müdür de peşinden gidince biz de arkalarına düştük. Berber dükkânı hafif bir tepeciğin üzerindeydi ve dükkâna birkaç basamak çıkılarak giriliyordu.

Bekçi Osman, berbere girip:

“Muhtar, Nafia Müdürü okulun taşını köprü inşaatına götürüyor. Taşı vermem, Muhtar kızar dedim ama dinletemedim. Gelsin nasıl engel olacaksa olsun diyor.” der demez Muhtar Bekir, yüzü yarı sabunlu hışımla berberden çıktı. Bu sırada Müdür de basamaklara gelmiş, “Bana taş vermeyecek muhtar anasından doğmadı.” diye bağırmaya başlamıştı.

Bu sözleri duyan Muhtar Bekir, okkalı bir küfür eşliğinde Müdür’e bir tekme savurunca Müdür sırt üstü merdivenlerden yuvarlanarak yola düştü. Muhtar hırsını alamamıştı. Buna tekme tokat girişti. Köylü elinden adamı zor aldı.

Müdür, “Ben sana bunun hesabını sorarım.” diye tehdit ederek arabasına bindiği gibi şehre gitti. Tabii o gidince kamyonlar da peşinden çekip gittiler.

Ertesi gün köy meydanına Vali Bey ve Nafia Müdürü tekrar geldi.

Vali köpürmüştü.

“Derhal bana muhtar olacak o deliyi getirin.” diye bağırdı.

Jandarmalar sağa sola koşturmaya başladı. Köylü de meydana yığıldı. Az sonra askerlerin arasından Muhtar Bekir geldi.

Vali:

“Lan sen nasıl bir adamsın? Benim müdürümü dövmek de ne demek?” diye bağırdı.

Muhtar:

“Efendim siz bana okulun taşlarından kimseye vermeyeceksiniz demediniz mi?” dedi.

Vali:

“Evet vermeyeceksin dedim. Yoksa verdin mi?”

Muhtar Bekir:

“Efendim, senin müdür geldi taşı götürmeye kalktı. Halk da şahit. Bir de bana hakaret ederek “Bana taş vermeyecek muhtar daha anasından doğmadı.” deyince ben de sinirlerime hâkim olmadım bir iki vurdum. İşin aslı bu. Ben sizin emrinizi yerine getirdim. Eğer bu yüzden suçluysam dilediğinizi yapın.”

Bu sırada Bekçi Osman da söze girdi.

“Şart olsun böyle oldu Sayın Valim. Senin Müdür ağız avrat sövünce...”

Vali eliyle sus işareti yapınca Bekçi Osman sustu. Vali bu defa iyice köpürmüştü. Nafia Müdürüne döndü:

“Ulan ben sana “muhtara git, taş ocağını göster sin oradan taş alın!” demendim mi? Sen okulun taşını nasıl alırsın? Utanmaz herif. Yıkıl karşımdan.” diye bağırdı.

Müdür kem küm ediyordu.

Vali sonra Muhtar’a döndü:

“Senin gövdeneye yazıklar olsun. Bu alçağın kemiklerini kırmadın da bunu benim huzuruma iki şamar ile gönderdin öyle mi?” demez mi?

Meydandaki köylüler kahaahalarla gülmeye başladılar.

Vali de gülerken:

“Aferin sana. Eline sağlık, yine de fazla vurmadığın iyi olmuş. Şimdi ikidir buraya gelip gidiyorum. Haydi bakalım artık bizi nasıl ağırlayacaksan ağırla.” dedi.

Bütün köylüler Vali Bey’i alkışladık. O sene okul da bitti köprü de... Allah razı olsun. Yiğit adamdı Varinli Vali. Muhtar Bekir de iyi muhtarlık yaptı ama ne seçime girdi ne de bir daha bu işlere bu laştı.

Metin Mert

Eşekli Öykü(nme)

Yük çekmekten isyanda zayıf bir eşek vardı
İri gözleri her gün arpa yulaf bağlardı

Kötü bir talih gibi sırtına kondu semer
Sımsıkı bağladılar karnından bir de kemer

Tüyleri hep döküldü derisi yara oldu
Kanayan gözlerine karasinekler doldu

Sıpayken avaz avaz bağırdı ne coşkun
Hangi tarlaya girse karnı burnundan aşkın

Şimdi bir öküz gibi yaşamak durur iken
Neden sırtında palan neden dilinde diken

Derken bir gün sahibi onu saldı bayıra
Durur mu hiç orada koştu sulak çayıra

Karnını doyurunca tepinip yuvarlandı
Şükür aklına geldi Tanrı'yı candan andı

Tanrı'm neden beni sen böyle eşek yarattın
Öküzleri otlağa beni bozkıra attın

Onlara hilal gibi parlak boynuzlar verdin
Beni odun altında toza toprağa serdin

Eşek düşünedursun ansızın geldi çiftçi
Çayırı darmadağın görünce yandı içi

Ey eşek oğlu eşek deyip küfür savurdu
Onu sabana koşup taşlı tarlaya vurdu

Değdikçe uyluğuna ucu çivili masda
Hiç dinlenmedi eşek sonunda oldu hasta

Erteye eremedi öldü o genç yaşında
Bir ders gibi şu beyit kaldı mezar taşında:

Sende anlarsın bir gün öküz gibi yaşamak
İsteyen eşeklere masda, mudul, saban hak.

Mustafa Doğan

Defolu Taşıma

Bizim balkondaki çöp bir hayli semirmişti
Birkaç saat göz göze uzun uzun bakıştık
Bu mülakat âdetâ içimi kemirmişti
Torbayla tokalaşıp anlaşmaya çalıştık

Poşetin kuvvetine fütursuz inanarak
Güçlü pazılarımla bedenimi yormadım
Bu mühim meselede zekâmı kullanarak
Önceki bilenlere fikir bile sormadım

Koridorda âdetâ özgüvenim yükseldi
Bu da bir şey mi diye bizimkini kınadım
Beş metre mesafede aklıma neler geldi
Sek sek oynuyor gibi yürüdüm adım adım

Tam kapının önünde halının intizarı
Ayaklarımın yerle irtibatını kesti
Bir gümbürtü bir figan kısa günümüm kârı
Daracak koridorda âdetâ terör esti

Ne oldu diyemedim sırtım yapıştı yere
Bütün çöp ihtişamla üzerimde buluştu
Suçun tamamı bende, nazar ettim bir kere
En son yediğimiz yemek ceplerime doluştu

Ellerim vıcık vıcık karnabahar çorbası
Gözlerimin irisi baldo pirinci doldu
Sandım füze attılar zor topladım bilinci
Göğsümden göbeğime zeytinyağı yol buldu

Toparlanmam ve kalkmam yarınlarım içindi
Bugünkü maceramız mutsuz konuyla bitti
Torbayla güreşimde mücadelen niçindi?
Koskoca Mustafa'yı çöp poşeti tuş etti

• Mehmet Pektaş

Zammı Kim Yaptı?

Kanımızın hızlı aktığı zamanlar... Girdiğim birkaç işte dikiş tutturamadım. Doğru düzgün bir mesleğim olsun diye çırpınan annem, muhasebe kâtipliğinden de kovulduğumu öğrenince beni kulağımdan tuttuğu gibi dayımın yanına götürdü. Dayımın eli kolu uzundu. Beni önceki işime de o yerleştirmişti. İşten çıktığıma bozulsa da annemin hatırına sesini çıkarmadı. Arka arkaya birkaç sigara telledikten sonra “Rahmi’yle bir konuşayım.” diyerek bizi eve yolladı.

O zamanlar Rahmi abi, Meydan gazetesini çıkarmaya başlamıştı. Dayımın ricasını kırmadı, beni gazeteye muhabir olarak aldı. Fotoğrafçı Fiko’yla birlikte magazin servisindeydik. Magazin muhabirliği tam bana göre bir işti. Herkes bizim gece sabaha kadar İstanbul’un sokaklarında ünlüleri kovaladığımızı sanıyor, hâlimize acıyordu. Oysa biz daha çok gece kulüplerinde, gazinolarda, diskolarda vakit geçiriyorduk. Çok geçmeden mekân sahipleriyle de ahabap olduk. Haberlerde mekânların isimlerini de geçirmeye başlayınca bizden hesap almaz oldular. Hatta kadrolarındaki şarkıcıları haber yapmamız için üste para vermeye başladılar. Ünlülerden haber olmak için türlü taklalar atanlar, bize olmadık teklifler yapanlar bile vardı. Güzel günlerimiz hiç ummadığımız bir anda son buldu. Tan gazetesinde ellerimizde kadehler, dansözlerle koyun koyunayken çekilen boy boy fotoğraflarımızı görünce gözlerimize inanamadık. Bir meslektaşımız tarafından resmen arkadan vurulmuştuk. Kendimizi kapının önünde bulduk.

Fiko’yla birlikte gazetelerin magazin servislerinde iş aramaya başladık. Ünümüz her tarafa yayıldığından kimin kapısını çalsak bize bıyık altından gülüyordu. Dayımın yanına gitmeye zaten yüzüm yoktu. Birkaç ay işsiz güçsüz gezindikten sonra İlhan abinin Cumhuriyet’e geri döndüğünü öğrendik. Bu defa gözümüz magazin muhabirliğinde falan değildi, ne iş olsa razıydık.

İlhan abi, bizi umduğumuzdan sıcak karşıladı. İstanbul’daki kadroların dolu olduğunu, Ankara’da parlamento muhabirine ihtiyaç duyduklarını söyledi. Fiko’yla bakıştık. Dünyanın öbür ucuna git deseler gideceğiz. Hemen taşı tarağı toplayıp soluğu Ankara’da aldık. Gazete bürosunda Uğur

abi, dosyaların arasında daktiloya gömülmüş çalışıyordu. Bir ara başını kaldırdı:

“Baba yeniden başbakan oldu. Onun peşini bırakmayın çocuklar. Baba nereye siz oraya...” dedi. Muhasebeden avans alıp üzerimize birer takım elbise çektik, meclisin yolunu tuttuk. Magazin gazeteciliğinden sonra parlamento muhabirliği yapmak ikimiz için de çok sıkıcıydı. Hararetli tartışmalar ve kavgalar dışında siyasetçilerin konuşmalarını dinlerken uyukluyorduk. Bürokratların espri yaparken bile ciddiyet taşıyan yüz ifadeleri, Ankara’nın ruhsuz havası bize göre değildi. Günlerdir Baba’nın peşinde dolaşmamıza rağmen bizim için haber değeri taşıyan tek bir şey görememiştik. Sorduğum sorulara da Baba’dan beklediğim cevapları alamıyordum. Şampiyonluk mücadelesinin kızıştığı sıralarda “Fenerbahçe’yi mi tutuyorsunuz yoksa Galatasaray’ı mı?” diye sordum. Ne dese beğenirsiniz? “Beşiktaş’ı neden sormuyorsun?” Başa bir gün “Türkiye’nin petrol denizinin üzerinde yüzdüğü söyleniyor. Bu doğru mu?” dedim. “Petrol vardı da şerbet yapıp biz mi içtik?” dedi. Bazen konuşmalarındaki çelişkileri yakalayacak gibi oluyordum. Ona da cevabı hazır: “Dün dündür bugün bugündür.” Hiç haber geçmediğimizden gazetede homurdanmalar başlamıştı.

Fiko’yla ne yapsak diye kara kara düşündüğümüz sırada beklediğimiz haberi yakalamıştık. Demirel, Güven Park’ta yürürken vatandaşın birisi koşup Baba’nın başındaki fötr şapkayı kaptı. Fiko sanki olayın kokusunu almış gibi fotoğraf makinesiyle tetikteydi. Adam, şapkaya hücum ettiği andan itibaren deklanşöre basmaya başladı. Adam Milli Müdafaa Caddesi’ne doğru koşarken korumalar da peşine düştü. Fırsat bu fırsat deyip kayıt cihazını Baba’ya doğru uzattım.

“Efendim, duygularınızı öğrenebilir miyim?”

Demirel, şöyle bir etrafı süzdü. Gülümseyen bir yüz ifadesi takınarak konuştu:

“Şimdi vatandaş, bizim şapkamızı başımızdan almıştır. Biz vatandaş, şapkamızı aldı da almadı mı dedik? Bizim kelimize bakıp kimse şapka düştü kel göründü diye sevinmesin. Biz bu saçları değirmende dökmemiştir. Binaenaleyh değirmende saç dökülmez, ağartılır. Esasen şapkayı Şapka Kanunu ile Mustafa Kemal Paşa ahalinin kafasına

takmıştır. Milletin ne şapkayla ne şapkacılarla ne de Şapka Kanunu ile bir problemi vardır. Öküzün altında buzağı aramanın manası yoktur.”

Ben Baba'nın ne demek istediğini düşünürken o halkla tokalaşa tokalaşa çoktan uzaklaşmıştı bile.

Fiko, elini omzuna attı:

“Baba ne dedi Tekin?” dedi.

“Valla ben de onu düşünüyorum Fiko.”

“Bomba gibi pozlar çektim. Turnayı gözünden vurduk. İyi bir prim alırız artık.” dedi.

“Şansımız dönüyor. Haydi oyalanmayalım. Şu kaseti deşifre edip haberi hazırlayalım. Yarınki baskıya yetiştirelim.”

Fiko, makinesini sevinçle havaya kaldırdı:

“Heyt be sekiz sütuna manşet!” diye ulu orta bağırdı.

Ertesi gün heyecanla gazeteye baktık. Bizim haberi 4. sayfanın alt tarafında güçlkle bulduk. Haberimiz beklenen etkiyi yapmadığı gibi gazetede olmayan imajımız da sarsılmıştı.

Günler geçiyor, Baba'yı adım adım izlememi-ze rağmen diğer gazetelerin gördükleri haberleri göremiyorduk. Bu sıralarda yine bir vatandaş Baba'nın şapkasını kapmaya çalıştı. Bu defa Baba şapkayı kaptırmamış, vatandaşın elinden almayı başarmıştı. Bunu da en iyi Fiko resimledi. Haberimizin manşetten çıkmasını beklerken İlhan abiden sağlam bir fırça yedik. Bir hafta içerisinde manşetlik bir haber yapmazsak kovulacaktık.

Fiko'yla kafa kafaya verdik. Adam, anasından magazin fotoğrafçısı olarak doğduğundan kafası başka türlü çalışmıyordu.

“Baba'yı Nazmi Hanım'la öpüşürken falan çekebilseydik...” diye lafa girdi.

“Saçmalama Fiko. Gazete sansasyonel bir şeyler bekliyor bizden, adamın özel hayatını kurcalamamızı değil.”

“Bundan sansasyonel şey mi olur? Bana kalırsa biz Güniz Sokak'a gidip pusuya yatalım. Camdan falan bir şeyler çekeriz.”

“Fiko!” diye sesimi yükselttim.

“Tamam tamam” deyip sesini kesti.

Bir süre sessizce düşündük. Fiko:

“Tekin, bir şey diyeceğim ama yine kızarsın diye korkuyorum.” dedi.

“Söyle bakalım.” dedim.

“Baba'nın evine illa ki birileri girip çıkıyordur. Temizlikçidir, aşçıdır, ne bileyim sıradan vatandaşdır... Giren çıkan yoksa da bizim İstanbul'daki

kulüplerden bir iki tane kız ayarlayıp hani iş bulma ayağına binaya soksak. Sonra da bombayı patlat-sak, afili bir aşk dedikodusu...”

Fiko'nun boğazını sıkılamak istiyordum ama kendimi tuttum. Ses tonumu kontrol etmeye çalıştım:

“Burası Etiler değil oğlum Ankara, Ankara!” dedim, “Kalk Uğur abiye danışalım. Bize bir yol gösterebilirsin.”

Uğur abiyi yine eroin, kokain, terör, yolsuzluk dosyalarının arasında bulduk. Usulünce derdimizi anlattık, akıl danıştık:

“Çocuklar, asıl olayı görmüyorsunuz. Baba'nın şapkasıyla uğraşacağınıza ona memleketin hâlini sorun. Ecevit'in, Türkeş'in, Erbakan'ın demeçlerini takip edin. Muhalefetin söylediklerini soru olarak yöneltin ona.” dedi.

Uğur abi, haklı dedim içimden “Memleket meseleleri...”

Hemen ertesi gün Baba'yı bir açılışta yakaladım. Sorum hazırıldı:

“Memleket meseleleri hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Baba'nın yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi:

“Meseleleri mesele etmezseniz ortada mesele kalmaz. Memleketin meselesi elbette vardır. Ama memleket sahipsiz de değildir. Bu meseleler bir parkta oturulup çözülemez. Memleket meseleleri bir parkta oturarak halledilseydi, çok büyük bir park yaptırır, hep beraber içinde otururduk. Değil mi?” Bu defa önceden hazırladığım muhalefetin açıklamalarıyla ilgili sorumu sormak istedim:

“Efendim, Ecevit dünkü grup toplantısında kendisinin halk çocuğu olduğunu...” diye söze başlıyordum ki, daha cümlemi tamamlamadan, lafı ağzıma tıktı:

“Ne münasebet! Ecevit halk çocuğu, Türkeş Türk çocuğu, Erbakan Müslüman çocuğu da biz onun bunun çocuğu muyuz?”

Gazeteye yine elimiz boş dönüyorduk. İlhan abinin bize tanıdığı zaman da dolmak üzereydi. Yine Uğur abinin kapısını çaldık.

Uğur abi:

“Çocuklar, ortalık zamdan kırılıyor. Baba'ya zamlarla ilgili sorular sorun.” dedi.

Önündeki gazeteyi bize doğru attı:

“Bakın yine iğneden ipliğe her şeye zam gelmiş. Buradan yürürseniz iyi bir haber çıkarırsınız.”

Bu son şansımız olabilirdi. Bu yüzden iyi değerlendirmemiz lazımdı. Sabah erkenden Güniz So-

kak'a Baba'nın evinin karşısına dikildik. Bu defa çok kararlıydım, zamlarla ilgili manşetlik bir haber yapacaktım. Çok geçmeden Baba elinde fotr şapkasıyla evin merdivenlerinde görüldü. Diğer gazetecilerle birlikte Baba'ya doğru koştuk. Ses kayıt cihazımı çıkarıp ona doğru uzattım.

"Sayın Başbakan'ım halk zamlardan çok şikâyetçi, bu konuda bir açıklama yapar mısınız?"

Sorumu duyar duymaz Baba'nın yüzünde bir şaşkınlık belirdi. Bu yüz ifadesini görünce için için sevinmeye başladım. Galiba bu defa doğru yerden vurmuştum.

"Zam mı? Biz ne zammı yapmışız ki?" dedi.

Bu defa şaşırma sırası bendeydi.

"Sayın Başbakan'ım ne demek ne zammı? Her şey ateş pahası!"

Demirel'in yüzündeki şaşkın ifade daha da belirginleşti.

"Zammın bizimle ne alakası var?" dedi.

Benimle dalga geçiyor desem, gayet ciddi görünüyordu.

"Efendim, zammı siz yapmadınız mı?" dedim.

Gayet rahat bir şekilde:

"Daha birkaç haftalık hükümet ne zammı yap-sın?" dedi.

Baba'nın verdiği cevaplar karşısında gerçekten afallamıştım. Yardım istercesine etrafımdaki diğer gazetecilere baktım. Onlar da bana destek olsun istiyordum. Kimseden ses çıkmayınca:

"Yani zammı siz yapmadınız, doğru mu anladım?" dedim.

"Zammın hoş bir şey olmadığını, kimseyi sevindirmediğini biz bilmiyor muyuz? Öyleyse popülaritemizi kaybetmek için durup durduğumuz yerde zam yapacak kadar bizi akılsız mı sanıyorsunuz? Zammı biz yapmadık. Zam iki ay önce yapılacak şekilde konmuş duruyor. Seçim geçsin yapalım demişler. Ve bizim önümüze geldi. Biz de düşündük taşındık baktık çektik, yapacak başka bir şey yok."

Hemen araya girdim:

"Yani zammı siz yaptınız?"

Baba kendinden emin bir tavır takınarak:

"Biz bir şey yapmadık. Biz orda bulduk bunları. Üstünde oturalım mı oturmayalım mı diye düşündük. Baktık oturamadık. Üstünde otursak civciv çıkacak civciv!" dedi. Kafam allak bullak olmuştu. Neyse ki başka bir muhabir atladı:

"Efendim, çaya çok yüksek zam geldiği söyleniyor."

Baba:

"Çaya yapılan zam değildir. Kalite ayarlaması yapıldı. Çayın kalitesi yükseltildi." Bir başkası:

"Domates, biber?" dedi.

Baba:

"Teessüf ederim, siz de domates, biber zamlarıncı benden biliyorsunuz, düşünce enflasyondan biliyorsunuz. Kabahati biraz da domateste, biberde arayın. Dünkü güneşle bugünkü çamaşırı kurutacak değiliz. Fiyatlar günden güne artıyorsa memlekette pahalılık var demektir. Bana Türkiye'nin durumunu bir kelimeyle anlatın dersiniz "iyidir" derim. İki kelimeyle anlatın dersiniz "iyi değildir" derim. Hükümetimiz elbette buna bir çare bulacaktır. Demokrasilerde çareler tükenmez. Öyle bir şey var ki ok yaydan çıkmış gidiyor. Ben onu havada yakalayamam. Ancak henüz havaya çıkmamış olan oku tutarım, atmam. Zaman lazım, zaman! Ne kadar zaman istiyorsunuz dersiniz? Makul bir zaman istiyorum. Makul zaman nedir dersiniz? Vaat ettiğim zamandır. Vaat ettiğin zaman nedir diyorsanız? 500 gündür."

Baba arabasına binip gittikten sonra resimlerimizi çekmek için duvarın üstüne çıkan Fiko, yanına geldi. Heyecanla sordu:

"Baba zamlar hakkında ne dedi Tekin?"

Baba'nın sözlerini tekrar zihnimden geçirmeye çalıştım.

"Domates, biber, hükümet, 500 gün... Ha bir de civciv..."

Fiko, bön bön yüzüme bakıyordu:

"Ne diyorsun Tekin? Hiçbir şey anlamadım." dedi.

"Ben de anlamadım Fiko. Tek anladığım şey zamları Baba yapmamış."

"Kim yapmış peki?"

"Ben civcivlerden şüpheliyim."

"Olur mu lan öyle şey? Ya tavuk nazlandı yaptı, ya da horoz kızınca bastı zammı! Hatta kedidir kedi!"

"Kedi mi? O ne alaka!"

"Civciv ne alakaysa o da o alaka. Yani senin anlayacağın kel alaka!"

❖ Salih Özel (Enverî)

Ayu Gördüm Emice

Gümüşhane ilimizin bazı ilçelerinde (Şiran) da konuşulan ağızla yazılmıştır.

Bizim köylü Tito Enver abi annattı. Dey ki:

“Ula uşahlar düneyneri ahşam bosdanı sulamıya gettim yuharki bosdannara. Yanımda da bizim Köroğlu var. Bosdana yanaşdım bahdım bi gışirtı geliy, alatirigi bosdana doğru bi tuttum ki ne görüm? Ben deyim 2 metire sen de 3 metire gocaman bi ayu anamgilin bosdana girmiş ha bire lahanaları yey. Bizim ev sahabına dedim ki:

“Hatun sen ha bu tüfeginen alatirigi dut, şimdi ben ona sorarım.”

Hayle arhasından doğru yanaşdım ayahlarına bi çelme tahdım tam yere düşiyken boynuna golumu doladım goltuğumun altına aldım gafasını. Verdim ona gumbuzu. Ben vurıyırım o bene yalvarıy:

“Etme Enver abi ayağın altın öpem, ben bu bosdanın Gülperi ablamın olduğunu bilmeydim. Bilsem girer miydim? Bi daha da tövbeler olsun gelmem.” diye yalvarınca hersimi almah için bir gaş dene daha vurdum ağızı burnu gan revan içinde galdı biraşdım getti. Ama bi gaçışı var görmeyiz lazım... Hem gaçıy hem de arada bir geri bahıy ki “Enver abim geliy mi?” diye.

Ayu Gördüm Emice

Düneyneri bosdannara gidiyken
Öğüme bir ayu çıhdı emice
Ben gorhudan tumanıma ediyken
Durup bene doğru bahtı emice

Önce nasıl gorhdum ödüm patladı
Ayu tumpdan inip yola atladı
Böylece gorhumu üçe gatladı
Alnımdan terlerim ahdı emice.

Bi la havle çehdim gendüme geldim
Sonra da hersinen ayuya döndüm
Hışmınan gumbuzu yüzüne göndüm
Gözünde şimşehler çahdı emice

Gumbuzu yeyince yüzüme döndü
O zaman gözünün ferleri söndü
Şaşırdı sağ nere sol hangi yöndü
Dişleri ağızından çıhdı emice

Ben vurdum o bene dönüp yalvardı
“Ben ettim sen etme” diye yakardı
Meğerse yavrusu bize bakardı
Gorhudan çaluya tıhdı emice

Acıdım yavruya yetim galmasın
Yalınız başına dağa dalmasın
Ayu belasını benden bulmasın
Biraşdım yollara ahdı emice

Lügatçe:

Tuman: Bir tür iç çamaşırı

Tump: İki tarla arasındaki sınır

Hers: Sinirlenmek kızmak (Hırs)

Gumbuz: Yumruk

Tıhmak: Saklamak gizlemek

Ahdı: Yolda akıp gitmek

• Yörükzade Hikmet Özdemir

A'dan Z'ye Nasıl Geldik?

İlk işimiz oyun oynamaktı, gün ışığınca sokak aralarında. Beştaşlarımızı toplardık dibek taşı önünde. İkide bir takılırdı, yaşlı kadınların ayaklarına oyun ipimiz. Gülererek kurtarırlardı 'ip bukağısından' önce ayaklarını sonra bedenlerini. "Sizin okulunuz yok mu çocuğum." diyenlere omuz silkerdik. Aldırmazdık teyzelere amcalara. Hemen halka halka olurduk, oyunumuza başlamak için. Derslerimizden önce gelirdi oyunumuz, kan ter içinde kalırdık yarışımızdan geri kalmamak için.

Şimdi Dersteyiz

Çantalarımızı kapınca, koşardık okulumuza. Ödevlerimiz bizi bekler, kulakları kırışmış defterlerimizde, gammazlamaya hazır gülümsemesiyle. Öğlen yemek zili çalınca, çıkarmazdı öğretmenimiz teneffüse; "Matematik yapalım çocuklar." diye. Oyuncu ekipler kapıda sabırsızlarmış, ne gam? Beklesinler!

Duvardaki haritamız da usanmıştı, hep karşısında bizi görmekten. Parmaklarımızla gezerdik dağları, ovaları haritanın renklerinde. Yaylalardan başlardık, temiz hava almaya. Sıraya girerdik, sırt sırta dizilmiş Toroslarda ayran içmeye. Nehirler, ırmaklar ararken; şamataların en kolayını bulmaktı, işimiz.

Eğlenceliydi yuvarlanmak yeşilliklerde, ovalarımızda. Halay çekerdik mendillerle, Kızılırmak çağılığını duya duya.

İrmaklardan mendereslerin büyüğünden çıkıp; küçüğün kıvrımlarında saklanırdık, körebe oyunlarımıza nispet. Dolaşmaktan ayaklarımızın dermanı kesilirdi, uçsuz bucaksız Konya Ovası'nda. Soluk almak gelirdi aklımıza Mevlana Türbesi'nde. Sıra sıra odalardan çevreye dağılan ney sesine kulak verdikçe içimiz yanardı.

Munzur Yaylası'na gitmek isterdik, 'muzırlığımızdan.' Bağırımızı ıslatırdık, buz gibi sularla, yazın sıcağında. Coğrafyayı çok sever gibisinden, dersi kaynatmaktı 'İlk hedefimiz!'

Sıra Marmara'ya gelince, 'Zeytinliktir buraları' diye başlardık, öğretmenimizin sınımsız nefesine destek olmak için.

Ne yazık ki dersten çıkış zili çalınca, 'üzüntümüzden(!)' kendimizi bahçeye atardık.

Kaldığımız yerden başlardık; okul bahçesinde bizi bekleyen, dizili taşların başına, 'küsmesinler.' diye. Siyah önlüklerimizle caka satardık, boynumuzu çizse de ak yakalıklarımız. Kopmuş beyaz düğmelerimiz, sallanırdı beştaşın üstünde, saat sarkacı gibi.

Ne çabuk çalardı derslere giriş zili! Ne zaman gelmişti yanımıza rakip oyuncularımız? Her şey yarım kalırdı A'dan Z'ye. 'Üzüntümüzden' acıkdık yine.

Okuldan Çıkış Ziline "Üzıldük "

Hazırlıklar çok hız alırdı; evlere değil, oyunlara yetişmek için. 'Derslerimizde kalırdı aklımız.'

Çantalara tıklan düğmelerimiz gibi. Süt tozu bardakları, küçücük çantamıza tıklmamak için bizimle inatlaşırdı. Resim defterleri, tarih atlasımız, rengârenk coğrafya defterimiz de inatlarını sürdürürlerdi, çantalara girmemek için. Arkasından açölçerimiz, pergelimiz ve cetvelimiz girmek için o güzelim tahta çantalarımıza. Gerçi biz gibi oyun sevdalısı çocuklara bu işler hafif gelirdi.

Oyuna başlarız, kaldığımız yerden. Hiçbir zaman anlamadığımız "Kim başlayacak?" sözüne karşılık; yazı-tura atmakla işi çözerdik. Önce başlama zamanını, itişip kakışmayla geçirirdik. Yer çamurluysa dik gelirdi, çok az kişide olan delikli yüz paramız. Umutlarımız, heveslerimiz de dikleşirdi karşımıza. Bir an önce, oyuna başlamaktı 'İlk hedefimiz!' Bu hevesimize her zaman taş koyan Muammer'imiz, tetikte beklerdi taşları dizmek için. Mavi gözlü Muammer, nedense, hep icat peşindeydi. Sayardı buluşlarını sırayla, oyun dışı bıraktığımız köşesinde. Başlardı anlatmaya: "Arkadaşlar! Lastik pabuç yerine, kabaralı kunduralarımızda janjanlı Işıklar yanacak, hem de zil sesi çıkaracak yürürken." diye. Durur mu devam ederd, icatlarını dökmeye: "Kol saatlerimizin kayışına, gizli mikrofonlar koyacağım. Müdürün odasını dinleyeceğiz. Sınavları hep başaracağız." Buluşlarına pek sevinirdik bitmeden Muammer'in sözleri. "Mezarlıkların içindekileri dinleyeceğiz, doktorların kulaklılarıyla... Acaba o mezarda yatan kişilere, nasıl sorgu-sual yapıyorlar, diye... Cennetler mi? Cehennemdeler mi? Onları bilebileceğiz." söz-

lerini, dinletiyordu hepimize. Hayal-masal karışığı sözleri dinleye dinleye burun kıvırırdık hep martavallara. Bir ara, üst üste dikilmiş taşlara tekme atınca kopuk Kasım, “Çanak çömlek patladı!” deyip kaçmıştık bu karmaşadan. Fırlayan taşlardan kafası yarıldı, ‘İcatçı Muammerin’. Aksilik bu ya Muammer’in buluşlarını da dağıttı kafasından taş.

Külcü’nün İsa atılırdı hemen söze:

“Sağdıçım Muammer, demedim mi ben sana!”
Garişma Allah’ın işine! İşte böyle taşlar, çarpar başına. Bu gidişle, daha çok gazalar gelir başına!”

Oyunda hiçbir çocuk kalmamış, korkudan herkes tüymüştü ortalıktan. Etraftan yardıma geldiler mahalleye, Muammeri tez elden ‘uçurdular’ hastaneye.

Ellerini koltuk altlarında ısıtan anası Zeliha teyze, seslendi uzaktan: “İcat çıkarma oğlum Muammer! Ben, ‘Gir çabuk eve,’ dedikçe bunlar geliyor başına!”

Z Kuşağı ve Bizim Muammer

Yılların üstünden geçince tüm icatlar, bilgisayarlar, cep telefonları, İnternet salonları. Uzaya yolculuk için bilet alanlar... Girmişler sıraya seyretmek için, dünyayı.

Toy çocukların bitmeyen colası, ellerinde eksik olmayan tostları, pantolonların kotlusu, ayaklarında spor botlusu... Ağızlarına sakız yaparlardı şu nakaratlarını; “Hey Maayk. Ne haber? Hey Corc! Versene boç!” Eksilmezdi sırtlarından rüzgârda uçuşan palmiye desenli gömlekleri. Yakalarında ‘şerif’ yıldızlı kot ceketleri. Liseli ergenler, ‘kırardı okullarını’. Evlerine gelince de babaları, kırardı kafalarını!

Saatte yüz kilometre hızda, rallide kanatlanırdı motosikletlileri.

Dizleri üstündeki leptoplarında parmakları ışık hızında gezer tuşları. Şimdi adına diyorlar “Z kuşağı”. Dedenin, ninenin sözü mü olur kıymetli “uşaklarınun” tost çantalarına tost koymaları? Sıra modern matematik dersinde. Gaus teorisi mi kaldı akıllarda? Şimdi de boş yok, kümelerde. Hepsi de etkisiz eleman peşinde. Herkes yaşar bu hikâyeleri küçüklüğünde. Sayın sepetleyn şimdi. Nesilleri A’dan başlayın okumaya, Z’de tamamlayın alfabeyi. Son harf zaten Z! Çıkmaz sokakta mısınız çocuklar? Yoksa siz mi örneksiniz bizim nesile, bu hızınızla! Yoksa bizim zamanımızın İcatçı Muammer’ine caka mı satıyorsunuz bu hızınızla. Z bitince ne yapacaksınız bu halinizle?

❖ Kadir Köse

Yetkili Bey’im

Nüfûzlu makâmın âli emriyle
Atanıp kollanır yetkili Bey’im
Görevi boyunca geçen ömrüyle
Kök salıp dallanır yetkili Bey’im

Önce hayatına verir bir ayar
İşini yapmayı ikincil sayar
Şaşalı yaşama çok çabuk uyar
Ve birden hâllenir yetkili Bey’im

Yardıma soyunur kendini adar
Yaptığı harcama devletten gider
Hiç zarar etmeden iyilik eder
Tanınıp bellendir yetkili Bey’im

Zaman, zaman usûlsüzlük yapsa da
Usûlünce adâletten sapsa da
Ara ara gittiği yol kopsa da
Yol bulur yollanır yetkili Bey’im

Hakkında bir şey denildiğinde
Yanıştı ortaya konulduğunda
Her dâim yanışla anıldığında
Haz etmez dellendir yetkili Bey’im

Seferber eyleyip bütün varını
Koltukta kalmaya verir serini
Kim göndermek ister böyle birini
Kaldıkça ballanır yetkili Bey’im

O hâkimdir döndürdüğü dümene
Düşülmesin ondan yana gümana
Öyle ya da böyle bundan kime ne
Yetkiyi kullanır yetkili Bey’im

❖ Zekeriya Çakabey

Muhterem

Tekir'de âdettendir çınar altında çay içenlerin, yol boyunca olta vuranların bir kısmı, lokantalara giren otobüsleri sayar hep. Ve sonra, 'Vay be yavrum falan lokantaya şu kadar otobüs durdu. Valla ağzına kadar doluydu lokanta, hep yemek yiyorlardı. Lan bu adam bu kadar parayı nereye koyuyor?' diye lafların arkası kesilmezdi.

Faruk Usta da herhalde bu tür hesapların kurbanı olsa gerek. İşinin erbabı bir marangoz ustası-yken yol boyu lokantacılığına soyunmuştu. Oysa ne hesaplar vardı bu yol boyunca...

Cumartesi günü erkenden geldi. Gelmesiyle birlikte bir amele minibüsü park etti lokantanın önüne. Minibüsten inen doğru tezgâha koşuyordu ama tezgâh boştu. Hemen mutfağa girdi ve ustaya yemeğin neden çıkmadığını sordu. Usta, gayet rahat biçimde:

"Yarım saate kadar çıkar." dedi.

Faruk Usta sinirlenmişti:

"Yarın yemekleri erken çıkar, amele sevkiyatı olabilir demedim mi?" diye çıkıştı aşçıya.

Aşçı:

"Kalkmamışım" dedi umursamadan.

"Bu işi yapacaksan erken kalkmaya mecbursun!"

Aşçı tekrar:

"İşinize gelirse... Beğenmiyorsanız usta bulursunuz." diye karşılık verdi.

Faruk Usta sesini çıkarmadan dışarı çıktı. Yolcular, çoktan karşı lokantaya gitmişti bile. Kimseye bir şey söylemedi.

Ertesi gün daha da erken geldi, aman bugün bir eksiklik olmasın diye. Etrafı dolaştı, tuvaletleri kontrol etti, salona göz attıktan sonra mutfağa girdi. Gördükleri karşısında dondu kaldı. Aşçı, yemek yapmak için kuzineyi odunla doldurmuş, yakmak için üzerine kepçeyle ayçiçek yağı döküyordu.

"Ne yapıyon sen?" dedi.

Aşçı:

"Az bir yağ döktüm patron, hızlı yansın diye."

"Yazıklar olsun!" diye sokranarak salona çıktı.

Bir sigara yaktı. İki saat sonra gelen ortağına olan biteni anlattı:

"Usta bulamak, durumu idare edek." diye geçiş-tirdi ortağı. Yeni mesleğin ilk sürpriziyle tanışmış oldu.

Aradan birkaç gün geçmişti. Lokantanın arka-

sında dolaşıyordu. Sucu otobüsün camlarını yıkar-ken, bir garsonun kaptanla ağız ağıza konuşmalarına dikkat kesildi. Aynen şöyle diyordu garson:

"Kaptan buraya bazen leşler geliyor, ucuz yollu onları alıp yemek yapıyorlar."

Garson, kaptanın "Peki hangi lokanta iyi?" sorusuna da karşıdaki lokantayı göstermişti. Faruk Usta'nın kan beynine sıçradı, rengi kızardı. Bir masaya oturup otobüsün gitmesini bekledi. Otobüs gidince garsonu da çağırdı:

"Beni dinle Selami, şimdi sana bir şey soracağım amma doğru söyleyeceksin. Tamam mı?" dedi.

Selami:

"Tamam, patron sor." diye başını salladı. Faruk Usta, derin bir iç çektikten sonra:

"Dinine, imanına bizim leş aldığımızı ne zaman gördün?"

"Ne leşi usta?"

"İnsan yediği kaba pisler mi? Karşı lokantadan kaç para aldın?"

Selami iyice kızarmıştı, kekeleyerek:

"Dinime, imanına usta..."

"Yemin etme şerefsiz, kaptana anlattığımı duymadım mı?"

Selami:

"Nerden çıktı bunlar?" diye sokranıyordu.

Faruk Usta, yerinden kalkarken, kızgın bir şekilde:

"Şimdi sana nerden çıktığını göstereceğim." diyerek, Selami'ye iyi bir tokat indirdi: "Defol şimdi, övdüğün lokantaya!" dedi.

Başka bir gün içeri girdiğinde ormancıyı kasaya yakın yerde otururken buldu. Ormancı:

"Acıktık be muhterem!" dedi.

Garsonu çağırdı Faruk Usta:

"Oğlum bize, kuru fasulye, pilav ve ayran getir."

"Hemen!" dedi garson.

Ormancı:

"Şefim ben bir buçuk pirzola, salata, ayran istiyorum."

Faruk Usta:

"Günah benden gitti. Sen bilin o zaman." deyince, Ormancı hazır cevap:

"Neden günah senden gitti muhterem?" dedi.

Faruk Usta:

"Kuru fasulye ısmarlayacaktım gönlümden, sen

kebab dedin.”

Ormancı kendinden emin, biraz da tehditvari:

“Biraz önce meşe odunları lokantanın arkasına geçti. Nerden geldi?”

“Karşıdan...” Faruk Usta, biraz düşündü: “Sen o zaman hangi ağaç olduğunu da biliyon?”

“Kul kuldun, kul Allah’tan...” dedi ormancı.

O arada kebab masaya gelmişti. Ormancının avurtları şişerken, Faruk Usta:

“Vay be! Görünmez ortaklar...” diye söyleniyordu.

Günler böyle aldım, verdim; falan otobüs boş geldi, falan direk geçti, durmadı gibi birtakım hengâmeler içinde geçip gidiyordu. Faruk Usta’nın aklında kalan yalnız ortaklarıydı. Çay ocağında bir tanıdığıyla çay içip sigaralarını tellendirirken, garson koşarak geldi:

“Abi, hem maliyeden geldiler he mi de özel idareden.”

Müsaade isteyerek kalktı Faruk Usta.

Özel idareden gelenleri, ortağı masaya oturtmuş, garson siparişlerini alıyordu. Maliyeciler, masaya yakın oturmuşlardı. Onların yanına vardı. Maliyeciler, lokanta ruhsatını istediler. Faruk Usta, “Bizim ortak ilgileniyor.” dediye de aldirış etmediler. O arada ceza kâğıdını çıkardılar. Tam yazarken misafirlerden biri elini yıkamak için kalkmıştı. Durumun farkına varan Faruk Usta müdahil oldu ve yedirip içirip bir aylık müsaadeyle onları gönderdi. Söylenerek özel idarecilerin masasına gitti. Ortağı, Faruk Usta’yı misafirlere tanıttı. Usta misafirlerin yanında bir köşeye oturdu ve adamların iştahla pizmaları yemelerini seyretti. Ortağı tabaklarda etin azaldığını görünce hemen garsonu çağırdı:

“Ortaya bir kilo pizola daha. Acele, acele!” dedi.

Faruk Usta kiloyla söylediklerine göre parasını ödeyecekler demek ki diye düşündü.

Yemekler yenmiş, çaylar içilmiş ve kalkma zamanı gelmişti. İçlerinden takım elbiseli, kravatlı olan kasaya doğru yürüyünce ortak hemen yolunu kesti:

“Olur mu sayın müdürüm? Bura bizim değil, sizin.” dedi.

Her ne kadar müdür, yalancı pehlivanlar gibi bir iki perdah yapsa da ortak bırakmadı ve gittiler.

Faruk usta:

“Yahu ortak on kişinin hepsi de özel idareci mi?”

“Sanmam, ama biz müdürü biliriz.”

Günlerden cumartesi, piknikçiler alabildiğine yoğun. Faruk Usta bir taraftan, ortağı bir taraftan tüm kasapları dolaştılar, et yok!

Ortağı:

“Sen hemen Göksun’a git!” dedi.

“Yahu ortak, arabanın sigortası iki gün geçti,” dediye de dinletmedi:

“Çaresi bulunur, sen hemen gazla hele!”

Arabaya atlar atlamaz, Göksun’un yolunu tuttu. İki kilometre gitmeden trafik çek kenara diye işaretini vermişti bile. Memur: “Ehliyet, ruhsat!” deyince duraksadı ve gönüllü gönülsüz evrakları polise uzattı.

“Sigortanın günü geçmiş, arabayı bağlamaya kadar gider bu. Neden yaptırmıyorsun?”

“Çok telaşlı geliyoruz Memur Bey?” dedi Faruk Usta.

“Sen ne iş yapıyorsun?”

“Yol boyu...”

“Hangisi?”

“Havuzlu”

“Peki git, görüşürüz” dedi.

Kafası karman çorman, yolda yalpaladığı oluyor. “Görüşürüz, ne demek?” Ortağı, “Çaresi bulunur” demişti. Bunlar da mı ortak diye geçti aklından, tam karar veremedi. Ama hadi bunlar da fahri ortak olsun, diye düşündü.

Bir gün gene böyle iki ortak masada çaylarını içerken, gösterişli bir araba yanladı, yanladı, park yerine girdi. Faruk Usta:

“Şefim ilgilenin.” dedi ama ortak:

“O bizim firmanın müdürü.” diye karşılık verdi. İki birden hemen fırladılar:

“Müdürüm hoş geldiniz” diyerek inmelerini belediler ve sonra da masaya aldılar onları.

“Buranın balıkları iyidir müdürüm. Yanında pizola, Adana şiş, karışık...” dedi, Faruk usta.

Kalkma zamanı gelmişti, müdür bey ortağını da çağırmasını istedi Faruk Usta’dan. İki bir araya gelince:

“Değerli arkadaşlar, biz bugün hem Ankara’ya gidiyoruz hem de yol boylarını kontrol ediyoruz. Sizden ricamız şu, büromuza mobilya takımı, buzdolabı ve yeni televizyonlardan bir televizyon istiyoruz.” İki ortak da baş üstüne diyerek misafirlerini uğurladılar.

‘Deli Oğlan’ lakabıyla anılan komutan gelinceye kadar bayağı rahattılar. Deli Oğlan geldikten sonra da Faruk Usta, daha fazla dayanamadı, soluğu Ke-

nan'ın yanında aldı.

“Yahu muhterem, senden bir ricam var” dedi Faruk Usta. Gözlüğünü çıkararak, ‘muhterem’ ibaresini kullanmışsa belli ki bir sorunu, konuşmaya ihtiyacı var demektir.

“Şöyle oturalım hele” dedi Kenan.

Bir çay söyledi, birer sigara yaktılar. Yaşları farklı olsa da iyi anlaşır, dertleşirlerdi. Kenan, onun yaşına ve sanatına; o da Kenan'ın aydın ve ileriye gören birisi olmasına saygı duyardı.

“Derdin ne?” dedi Kenan.

Faruk Usta, gözlerinden bir iki damla yaş gelecek başladı anlatmaya:

“Beni bir doktora götür! Ben yıllardan beri us talık yaparım. Zanaatımla ilgili çok büyük iltifatlar aldım. Gelelim şimdiye. Lokantacılık işi ne kadar meşakkatli ne kadar zormuş. Bu işi yapmak ve ayakta kalmak için seksen kişiye eyvalah etmeye mecbursun. İçerde senin ekmeğinle beslenen adamların hainliği, dışarda zorunlu muhatap olduğun bir sürü insan... Hadi bunları anladık, bir de ‘Deli Oğlan’ çıkmasın mı?”

“Sorun ne?”

“Dolapta tek bir tavuk var. ‘Onu da hemen bizim eve gönderin.’ dedi.”

“Komutanım tek tavuk kaldı, yarın göndereyim.’ demez olaydım, tavuktan başladı veryansın etmeye. Şimdi muhterem, ya beni bir doktora götür, ya da bana bir akıl ver. Ben erkekliğimden bile şüphelenmeye başladım, emredersiniz, tabii efendim, hemen, yaptırırız!’ diye diye.”

“Peki” dedi Kenan: “O zaman dinle. Senin doktora değil, ortam değişikliğine ihtiyacın var. Sen kendine hangi meslekte usta dedirttin? Bilmediğin denizde niye kulaç sallarsın Faruk Usta’m?”

Faruk Usta, Kenan'ın gözlerine dikkatlice baktı. Sanki ben cevabımı aldım diyordu. Teşekkür ederek Kenan'ın elini sıktı ve “Hoşça kal!” dedi. Lokantaya döner dönmez karaardıçtan yaptığı masayı motosiklete sarıp gazı kökledi. Ortağı arkasından bağırıyordu:

“Ustam, nereye?”

İzzet Gayretli

İlan Veriyorum

Emeksiz zahmetsiz besbeleş yerden
Para kazanacak iş arıyorum
Yorulup da alın teri dökmeden
Yakalanmış tüysüz kuş arıyorum

Baba parasıyla geçinen erim
Anam ile babam çalışır derim
İş güç aramayın avanta yerim
Eti iyi pişmiş aş arıyorum

Bir delikanlıyım otuz yaşında
İsterim harçlığım ayın başında
Gözüm yok kimsenin de maaşında
Sıfırı bol olan beş arıyorum

Pederin çok nasıl olsa parası
Üç dükkânla iki evin kirası
Uludağ'da tatil yapma sırası
Eh kayak yapacak kış arıyorum

Bilgisayar eski görüntü almaz
Telefon internet olmazsa olmaz
Telefonum şarjda bir türlü dolmaz
Kablolu çok uzun fiş arıyorum

Bana göre değil hiç de çalışmak
Zor değil mi söyle işe alışmak
İstiyorum bir kız ile buluşmak
Başım yaslayacak döş arıyorum

Bekârlık yüreğimde yanan hardır
Bekâr yaşamak da soğukta zordur
Sorun konu komşuya belki vardır
Elma yanak kalem kaş arıyorum

İlan veriyorum bana ulaşın
Çorum'dan, Yozgat'tan öte dolaşın
İzmir'den bulmaya hemen çalışın
Halden anlayacak eş arıyorum

Hele şu filimin sonuna bakın
Bir ayağı çukurda ölüm yakın
Gayretliye gençler uymayın sakın
Mezara dikecek taş arıyorum

❖ Hacı Musa Tuncer

Beklenen Mektup

Bak dinle! Bahçıvan tavsiyem sana,
Bana bağ-bahçenin karığından yaz.
Ola ki siladan mektup yazarsan,
Ebemin, dedemin, sarığından yaz.

Öyle eften püften konular yazma,
Bir moral bulayım soruma kızma.
Kızlar tarlada mı başında yazma?
Bana toprak kokan çarığından yaz.

Sakın ha gurbete verme ha meyil,
Kulak ver sözüme, derdime eğil.
Kaçanın, göçenin derdinden değil,
Çatlamış tarlanın yarığından yaz.

Şimdi yemyeşildir, koylar, dereler
Artık cemre düştü suya gireler
Çiğdemin sapından belik öreler
Bana üzümünün koruğundan yaz

Yaz ki hissedeyim, silayı, yurdu
Canlansın gözümde, çakalı, kurdu
Burda çok yalnızım saatler durdu
Bana karıncanın köreğinden yaz.

Ayı döşekleri yayla belgesi
Kirazlı yamaçlar çadır bölgesi
Düşmüştür ardıcın koyu gölgesi
Tırtıllı çamların toruğundan yaz.

Azâbi hayalî bakar kenardan
Kanıp suyun içer soğuk pınardan
Hartlaptan, pırnaldan, Koca Çınar'dan
Bana kesmelerin tırığından yaz.

❖ Osman Gazi Turaç

Cevaplanan Mektup

Tavsiyeler artık tasfiye oldu
Bağ gitti, berçin yok, karık mı kaldı?
Dağ, bayır düzleşti, tesviye oldu
Eben, deden gitti, sarık mı kaldı?

Ef ile püh ile ömür geçiyor
Cardınlar ekini kökten biçiyor
Kızlarımız feste flört seçiyor
Basma şalvar, yazma, çarık mı kaldı?

Artık herkes bir gurbette yaşıyor
Akıllılar akılsıza koşuyor
Çoğu arkasında tapan taşıyor
Tezek mi, gever mi, yarık mı kaldı?

Artık çağıl çağıl akmaz dereler
Su başını sahtekârlar kiralar
Dağda çiçeklere konmaz arılar
Yaprak yok tiyekte, koruk mu kaldı?

Haydutlar yerleşti konduğun yurda
Artık ite ağa diyorlar burda
Dağları dar ettik tilkiye, kurda
Karıncalar göçtü körek mi kaldı?

Ayılar döşekte yan gelip yatmaz
Dağda bile sivrisinek uyutmaz
Pınarın başında keklikler ötmez
Çamlar bardak oldu, toruk mu kaldı?

Turaç'ın derdini deştigin yeter
Hâlimi sorarsan eskiden beter
Çocukluk günlerim gözümde tüter
Sana keseceğim tırık mı kaldı?